

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračame. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11963.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 27. junija 1944

Preis - Cena L 0'80

Zapora kovin

Šef pokrajinske uprave je z razpisom VIII. št. 4680/1 z dne 20. junija t. l. odredil naslednje: Kovine vseh vrst (neprelite, surove, polobdelane in odpadki) in kovinski izdelki, izvzemši stare kovine, za katere velja naredba z dne 9. avgusta 1941 št. 81, Sl. l. 414/64, se stavljajo pod zaporo in so na razpolago šefu pokrajinske uprave.

Kolikor imetniki kovin niso zavezani prijavi zalog že po čl. 6. naredbe Vrhovnega komisarja o ureditvi gradbene delavnosti z dne 9. maja t. l., Sl. l. 121/39, morajo prijaviti kovine in kovinske izdelke vsi, ki kovine uporabljajo v trgovini, obrtu ali industriji do 5. vsakega meseca po stanju s koncem prejšnjega meseca. Le-ti imetniki kovin morajo voditi tudi knjigo o prejemu in oddaji blaga, v kateri so dolžni vpisati vse spremembe v zalogi in jo staviti vsak čas na vpogled kontrolnim organom.

Kovine, ki so zavezane prijavi, se smejo prodati, odtujiti ali prepeljati drugam samo s kovinsko nakaznico, ki jo izda Pokrajinski gospodarski svet po razdelilnem načrtu, ki ga odobri šef pokrajinske uprave, oddelek VIII.

Obrazec kovinske nakaznice se odobri s posebno odločbo; založi ga Pokrajinski gospodarski svet, ki sme od zainteresovanih pobirati pristojbino, določeno v že odobrenem pristojbeniku.

Opustitev ali zakasnitev prijave zalog, oddaja blaga brez kovinske nakaznice, opustitev ali napačno vpisovanje blagovnega prometa v knjigo o prejemu in oddaji blaga, se kaznuje, kolikor ni kaznivo že po naredbi Vrhovnega komisarja v varstvu gospodarstva z dne 6. januarja t. l., po čl. 2 uredbe o pooblastitvi za izdajanje uredb o ureditvi notranjega prometa z dne 12. marca 1941, z globo do 50.000 lir ali z zaporom do 30 dni ali z obema kaznima. Razen tega se sme izreči odvzem obrtne pravice dočasno ali za trajno in zaplenbo blaga. Za kaznovanje so pristojna občna upravna oblastva prve stopnje.

Protipravno pridobivanje delavcev

Pokrajinska zveza delodajalcev Ljubljanske pokrajine razglasa:

Kljub našemu pozivu z okrožnico št. 1276 z dne 31. maja 1944. prihajajo pritožbe, da nekateri podjetniki pridobivajo ali skušajo pridobivati delavce z obljubo višje plače odnosno mezde, kot je določena s kolektivno pogodbo, dasi naredba Vrhovnega komisarja z dne 4. decembra 1943. prepoveduje samolastna zvišanja plač in mezd.

Da se tako postopanje v bodoče prepreči, je zveza dobila nalog, prijaviti vse take primere kršenja naredbe z dne 4. decembra 1943. nemškemu svetovalcu pri šefu pokrajinske uprave.

Zato opozarjam ponovno na naredbo Vrhovnega komisarja z dne 4. decembra 1943., ki v členu 7. določa: Kdor krši določbe te naredbe, se kaznuje po zakonu o disciplini prebivalstva med vojno z dne 31. oktobra 1942., kolikor se ne uporabi moja naredba o izvrševanju sodstva na operacijskem ozemlju Jadransko primorje z dne 19. oktobra 1943.

Čl. 3. naredbe Vrhovnega komisarja o izvrševanju sodstva na operacijskem ozemlju Jadransko pri-

Evropska lesna trgovina ob koncu I. polletja

»Internationaler Holzmarkt« podaja naslednjo sliko o stanju na evropskem lesnem trgu ob koncu I. letošnjega polletja:

Evropska lesna trgovina se je v splošnem razvijala, kakor se je pričakovalo, čeprav so ponekod nastala tudi presenečenja in se niso vsi upi izpolnili. Vzroki za ta presenečenja so prav različni, vendar pa se morejo vsi razložiti s kratko formulo: skoraj pet let vojne v Evropi. Pri tem pa se more ugotoviti, da so se v državah, kjer se je gozdno in lesno gospodarstvo dobro organiziralo, skoraj brez izjeme dosegli postavljeni cilji.

Kar se tiče časovnega poteka gozdnega in lesno-gospodarskega dela, so v skoraj vseh državah imeli v načrtu sečnja, ki je daleč prekašala normalno in je bila sečnja že v začetku leta v polnem razmahu. Velike sečnje so bile posledica močno narasle potrebe na lesu v lastni državi kakor v Nemčiji, Italiji, Nizozemski, Belgiji in Franciji ali pa iz želje, da bi se čim več lesa izvozilo, da bi se tako kompenzirala potrebni uvoz kakor v Finski, Madžarski, Slovaški, Romuniji in Hrvaški. Nekatere države pa so morale povečati sečnja, da so mogle nadomestiti pomanjkanje premoga in bencina, kakor Švedska in Švica.

V prvih mesecih se je skušala predvsem zagotoviti količina lesa, ki je bila dogovorjena v raznih meddržavnih pogodbah. Določili so se novi kontingenti, novi dobavni pogoji pa prilagodili medsebojnim željam. Določili so se tudi nove cene in plačilni pogoji.

Kar se tiče cen, se more ugotoviti, da so se prvič po izbruhu vojne tudi znižale cene, kot v pogodbi med Nemčijo in Švedsko. Na splošno pa so se cene zvišale, posebno v deželah, v katerih polzi valuta navzdol. Da se je mogla v teh deželah sploh vzdržati zamenjava blaga, so morali poseči po umetnih konstrukcijah. Tako se je pred kratkim dogovorilo med Nemčijo in Hrvaško, da morajo hrvatski uvozniki nemškega blaga k blagovni ceni ob prestopu blaga čez mejo plačati posebne dodatke v sklad, iz katerega se nato subvencionira hrvatski izvoz, tudi lesni. Slovaška, pa plačuje že nekaj časa izvozne premije za les.

Količine, ki so se v raznih evropskih deželah dogovorile za dobavo, so najbrže v celoti manjše kakor pa v letu 1943, čeprav se je lesna proizvodnja povečala. Vzrok je v tem, ker je povsod lastna proizvodnja lesa narasla.

Glede časovnega razvoja na trgu je treba omeniti, da se je v sever-

morje št. 292 z dne 19. oktobra 1943 (Sl. l. št. 91 z dne 13. novembra 1943) predvideva v svoji točki 2 (d) naslednjo kazen:

»V denarju in s kaznijo na prostosti v hušjih primerih pa s smrtno se kaznuje neupoštevanje ali oviranje oblastvenih ukrepov in odredb, kakor tudi vsaka nasnova k temu.«

Vabimo združenja in Odsek za obrtništvo, da opozore svoje člane na citirane sankcije, ki jih predvideva naredba Vrhovnega komisarja z dne 4. decembra 1943. in ki jih bodo merodajna oblastva uporabljala proti kršilec naredbe.

nih deželah začela izvozna kupčija zelo pozno. Trgovinska pogajanja s Švedsko so se zavlekla in nemški nakupi so se praktično začeli šele v aprilu. Enako tudi nakupi drugih držav. Nakupi v Finski so se začeli že prej.

Izvozna trgovina z jugovzhodnimi državami se je razvila primeroma zgodaj. Posebno hitro je prišel v tek trg z listovci, zlasti z drevesi, katerih les se hitro pokvari, če leži v gozdu, kakor les bukve, jesena in topola. Zlasti blago za izdelovanje vezanega lesa je bilo hitro prodano. Dogovorjeni kontingenti listnatega drevja so bili primeroma hitro izrpani. Danes so komaj še večje količine na razpolago.

Dočim so bila za evropski lesni trg v prvih šestih mesecih najbolj značilna velika prizadevanja gozdnega gospodarstva, da se dobe potrebne lesne količine pri istočasnem znatno večjem lesnem povpraševanju ko ponudbi, so bile na severu in v jugovzhodu tudi izjeme, in sicer v Švedski in Slovaški. Kljub enakemu pojavu pa so bili vzroki čisto drugačni.

Švedska je v tej vojni le malo silila na večji kontakt v evropski lesni trgovini. Vedno bolj se je omejevala na domači trg in švedski lesni izvoz je dosegel v l. 1943. najnižjo stopnjo. V letu 1944. se bo najbrže z razvojem nadaljeval. Švedska namreč danes računa le na prodajo lesa po vojni. Hoče biti popolnoma pripravljena, ko bo po vojni povpraševanje silno naraslo. Takrat hoče zaslužiti. Zato tudi švedska lesna industrija pridno investira in se modernizira, da bo docrasla vsemu naloga. Za tekočo lesno kupčijo je na Švedskem le malo zanimanja.

Čisto drugačne pa so razmere na Slovaškem. Tudi na Slovaškem je prišla v 1. polletju 1944 v modo beseda »stagnacija«. Kot vzrok se navaja v vseh poklicanih, še bolj

pa v nepoklicanih časopisih, izostanek italijanskih lesnih nakupov. Res je sicer Italija v zadnjih letih kupovala velike količine slovaškega lesa, vendar pa je za stagnacijo le v najmanjši meri kriv izostanek italijanskih nakupov. Ta je bil kvečjemu povod, nikakor pa ne vzrok. Da kar takoj povemo: v sedanjih razmerah v slovaški lesni trgovini sploh ne gre za »stagnacijo«, temveč za »nasprotja v mnenju«. Kakor je že navada v časih, ko je potreba mnogo večja ko proizvodnja, so se pri nekaterih slovaških lesnih prodajalcih udomačile navade, ki lesni trgovini niso v prid. Proizvedene kvalitete niso bile vedno najboljše, dogovorjeni dobavni roki se niso vedno izpolnili, cene so bile prenapete, v lesno trgovino pa so se vrinili elementi, ki niso bili za njo usposobljeni. Z izpadkom italijanskih nakupov je sicer nastal nov položaj, ki pa se nikakor ne more označiti kot stagnacija.

Končno je treba opozoriti še na en pojav, ki je najnovejšega datuma in ki se more označiti kot »živčna vojna« v lesni trgovini. Najbolj se je pokazal ta pojav po izdajstvu Badoglia, ko so v Švici sprejeli besede takrat sprožene sovražne propagande kot dejstva. Nastal je skoraj beg od blaga. Cene so prišle pod pritisk in trg je prišel v nered. Vlada, ki je položaj bolj mirno presojala, je odredila večjo sečnja, nervozno lesno trgovstvo pa je ustavilo lesne nakupe, da je nastala zmeda na trgu. Sedaj pa ustvarja z invazijo iz Londona in Washingtona umetno povzročeno živčna obremenitev nervoznost, ki se je pokazala v nekaterih zapodno-evropskih pokrajinah. Z zadoščenjem pa se more ugotoviti, da so gozdni in lesno-gospodarski krogi v srednji in jugovzhodni Evropi dobro prestali živčno preizkušnjo in presojali dogodke popolnoma mirno.

Iz švedskega gospodarstva

Pred sedanjo vojno je imela švedska industrija za seboj nekaj uspešnih let, kajti njena proizvodnja se je od leta 1935. zvišala za 25%. Aprila leta 1940. pa se je položaj naglo spremenil, ko je bila Evropa odrezana od ostalih kontinentov. Takrat je bilo konec napredka in produktivski indeks se je v primerjavi z letom 1939. znižal za 9%. Najbolj je bila prizadeta eksportna industrija. Pri industriji celuloze in papirja, ki sta izvažali do 90% svojih izdelkov, se je leta 1941. od marca do maja proizvodnja zmanjšala za 55%, pozneje po izvedeni preureditvi pa se je spet dvignila. Ko so bile urejene trgovinske zveze z deželami Evrope, so napočili za industrijo, ki izvažala, boljši časi, oborožitveni program pa je dvignil predvsem železno in jekleno industrijo ter tekstilno in oblačilno industrijo. Produktivski indeks pri industriji železa in jekla (1935. = 100) se je dvignil leta 1939. na 124, lani na 140, letos februarja pa na 146. Če ne bi bilo pomanjkanja surovin, bi bil napredek še večji. Pri strojni industriji se je dvignil indeks od 139 leta 1939.

na 165 letos februarja. Število industrijskega delavstva se je med vojno povečalo za 10%.

Celuloze so lani izvozili 140.000 ton, letos jo bodo okrog 200.000 ton, zaloge pa so se povečale od 550.000 na 600.000 ton. Pri celulozi in papirju je bil leta 1939. indeks 105, leta 1940. je padel na 70, potem na 50, leta 1942. se je dvignil na 66, lani pa spet znižal na 50.

Zasebni dohodki se od leta do leta bolj izravnava. Najbolj se je dvignil življenjski standard industrijskega delavstva, a tudi kmetje živijo v ugodnih gmotnih razmerah. Zvišanje zaslužkov ni povzročilo sprememb v gospodarskem življenju in zaradi večje kupne moči prebivalstva se izvoz ni skrčil.

Primerjava dohodkov iz l. 1937.

z omimi iz leta 1941., izražena v denarni vrednosti leta 1941., kaže bistveno razliko med dohodki pod in nad 7000 švedskih kron. Dohodki pod to mejo so se precej zvišali, dohodki nad to mejo pa znižali. To kažejo razne statistike in tudi pregled davčnih napovedi od leta 1938. do leta 1942. V tej dobi so se vsi obdavčeni dohodki, izraženi v denarni vrednosti leta 1941., znižali od 8,3 na 7,8 milijarde kron. Vse to znižanje pa gre na račun višjih plač in dohodkov.

V prvem letošnjem četrtletju se je tako zvan konjunkturni indeks (leta 1935. = 100) zvišal na 119, pri čemer pride pri izvozu zvišanje od 30 na 44, pri uvozu pa od 38 na 41 točk. (Po »Südos-Echo«.)

Opozorilo trgovcem, pekomo in gostinskim obratom

Treba računati s tem, da bo z mesecem julijem skrajšan rok oddaje odrezkov živilskih nakaznic in nakazil Prehranjevalnemu uradu. Zaradi tega priporočamo vsem trgovcem, pekomo in gostinskim obratom (gostilne, mlekarne itd.), ki sprejemajo od svojih odjemalcev za oddana racionirana živila in predmete odrezke živilskih nakaznic, da že sedaj uredijo zbrane odrezke tako, da jih bodo lahko dali Mestnemu preskrbovalnemu uradu v času od 1. do 4. julija 1944. Zbrani odrezki morajo biti nalepljeni kot običajno in zamotanji v omotu, kateremu mora biti priložen seznam v dvojniku kot doslej. Točna navodila bodo pravočasno sledila.

Novi gospodarski predpisi na Hrvaškem

Z novo zakonsko naredbo je dobilo hrvatsko ministristvo za kmetijstvo in prehrano pooblastilo, da za vse državno ozemlje ali pa le za posamezna upravna ozemlja ali pa tudi le posameznim lastnikom ali zakupnikom predpiše, katere ploskve se morejo obdelati in s katerimi kulturami. Ministristvo more tudi predpisati koliko živine in katere vrste se mora rediti na posameznih posestvih ali v celih okrajih. Kršitev teh predpisov se kaznuje z zaporom ali z denarno kaznijo v višini do 10 milijonov kun. V težkih primerih se izreče zaporna in denarna kazen hkrati. Globe se stekajo v sklad za zagotovitev prehrane prebivalstva in za povrnitev škode, ki bi nastala pri prehranbenih kupčijah.

Svetovna proizvodnja kave

Ze v letih 1935. do 1939. se je svetovna proizvodnja kave znižala od povprečnih 23,6 milijona metrskih stotov na 22,6 milijona metrskih stotov. L. 1941. se je spet znižala na 22,1, naslednje leto na 20,6, lani pa na 17,6 milijona metrskih stotov. Letošnji pridelek bo še manjši, ker so v Braziliji neugodne vremenske razmere.

Pridelek kave se je od l. 1941. do 1943. zmanjšal v Južni Ameriki od 16,1 na 13,4, v Srednji Ameriki od 3 na 2,3, v Aziji od 1,4 na 0,8, v Afriki pa od 1,6 na 1,1 milijona metrskih stotov.

OKVIRI * UMETNINE
GOSPOSVETSKA 3
GALERIJA „OBERSNEL“

Obrtniški vestnik

Pregledi vajencev

Zavod za socialno zavarovanje je s 15. majem t. l. ponovno pričel z zdravniškimi pregledi vajencev, ki so učno dobo nastopili v letu 1943. Vajenci se pregledujejo v zavodnem ambulatoriju na Miklošičevi cesti št. 20. Navedeni zavod je sicer poslal mojstrom pozive za te preglede, vendar se vajenci zelo slabo odzivajo. Odsek za obrtništvo poziva včlanjene delodajalce, da pošljejo na določeni dan svoje vajence na zdravniški pregled.

Šušmarstvo v torbarski stroki

Ze dalj časa se opaža, da izdelujejo nekatere modistke ročne torbice in jih celo izstavljajo v izložbah. S tem prekoračujejo modistke svoj delokrog in posegajo v delokrog torbarske stroke.

Odsek za obrtništvo poziva te modistke, da prenehajo z izdelovanjem torbic, ker bi jih sicer moral prijaviti obrtni oblasti radi uvedbe kazenskega postopanja po zakonu o obrtih.

Popravila čevljev

Stranke se pritožujejo, da čevljarji ne popravljajo čevljev v zelenem času. Temu v večini primerov niso krivi čevljarjski mojstri.

Ta pojasnilo naj zadostuje in naj ga stranke upoštevajo ter naj ne delajo krivičnih očitkov čevljarjskim mojstrom, ki pri najboljši volji ne morejo zadostiti vsem željam strank.

Preskrba obrtnikov z železom

Pri vlaganju prošnji na Pokrajinski gospodarski svet je treba navesti, za kakšno dela bo obrtnik potreboval železo ozir. železne izdelke. Treba je navesti vrsto železa, ročno težo in dimenzije. Če je obrtnik prevzel večje delo, mora prošnji priložiti tudi dovoljenje in številko šefa pokrajinske uprave.

„ALPA“

Hranilni proizvodi
LJUBLJANA

pisarna:
skladišče: Vidovdanska cesta 18
telefon 47-07

Suho konzerviranje hranil.
Čaji, čajni nadomestki. Gobe,
izdelki iz gob.

Dišave in začimbe.

Trgovci!

Kadar vam grozi pokvarjenje raznih hranil radi vlage, mohljev, črvov itd. ne zavržite blaga. Mi vam na novih modernih napravah blago higijensko steriliziramo, brez žvepla ali pare, samo z udarej vročega zraka.

Ureditev gradbene delavnosti

Prijava gradiva

Združenje industrijev in obrtnikov Ljubljanske pokrajine je izdalo naslednjo okrožnico:

V smislu naredbe o ureditvi gradbene delavnosti z dne 9. maja t. l., ki je bila objavljena v »Službenem listu« z dne 27. maja t. l., se smejo gradnje začeti ali nadaljevati samo tedaj, če je bila izdana za to poleg gradbeno-policijske odobritve tudi gradbena dovolitev po tej naredbi, za katere izdajo je pristojen šef pokrajinske uprave.

Za gradnjo se štejejo vsa gradbena dela za visoke in nizke gradnje, vstevši vsa gradbena, postrovska in pomožna dela, kakor tudi vsa vzdrževalna in preureditvena dela.

Podrobnejša pojasnila glede postopka pri izdaji gradbenih dovolitev bodo objavljena te dni v dnevnem časopisu.

Kdor ima gradivo ali pomožno gradivo, gradbene stroje ali orodje v svoji posesti ali lasti, mora v smislu čl. 6 naredbe do 5. dne vsakega meseca prijaviti pokrajinski upravi njih količino po vrsti, velikosti in kraju s stanjem konec predhodnega meseca. Taki prijavi pa ni zavezano gradivo in pomožno gradivo, določeno za gradnje, za katere je bila izdana gradbena dovolitev po tej naredbi.

Razpolaganje z gradivom, pomožnim gradivom, gradbenimi stroji in vsem ostalim gradbenim orodjem je dopustno samo v obsegu gradbene dovolitve ali pa s posebno odobritvijo šefa pokrajinske uprave.

Na vprašanje, kaj je razumeti pod pojmom gradivo in pomožno gradivo v smislu te naredbe je

izdal šef pokrajinske uprave z razpisom VIII. št. 4324/25 z dne 16. junija t. l. sledeča navodila:

Pod pojmom gradiva se štejejo vse stvari, ki so določene za uporabo pri kateri koli vrsti gradnje, torej tudi pri nizkih gradnjah, kot sestavni del — pod pojem pomožnega gradiva pa je šteti vse one stvari, ki se pri gradnjah uporabljajo za njihovo zunanjo, ne več bistveno dodelavo.

Glede na že izdane predpise oz. navodila se gradivo in pomožno gradivo — ki se v celoti mora prijaviti pokrajinski upravi, oddelku VIII., odseku za oskrbo — nakazuje pri tehle ustanovah:

1. Pokrajinski gospodarski svet nakazuje: tehnični les (čl. 4 naredbe z dne 25. marca 1942, Sl. l. 90/24), železo in kovinske izdelke (glede na izdana neposredna navodila), steklo (Odredba VIII. št. 4686/2 z dne 23. novembra 1943), keramično blago (naredba z dne 26. novembra 1942, Sl. list 400/95), materialno blago vseh vrst, kakor fasadne barve, katran, asfalt, klej.

2. Združenje industrijev in obrtnikov glede na izdana navodila razdeljuje opeko, cement in cementne izdelke ter apno.

Blago se sme razdeljevati samo proti izkazu gradbenega dopustila v smislu čl. 7 uvodno označene naredbe.

Spričo strogih kazenskih sankcij, ki so predvidene v čl. 8 naredbe, priporočamo vsem zainteresiranim podjetjem, da točno postopajo po predpisih naredbe ter da zlasti pravočasno vlagajo mesečne prijave gradiva ter gradbenih strojev in orodja.

Jubilej tvrdke K. Golob, Dentaldepot

Konec junija l. 1919., ko so po prvi svetovni vojni nastale nove državne meje in je bilo težko s preskrbo zelo potrebnih zobozdravniških potrebščin, je bila v Ljubljani ustanovljena tvrdka O. Golob, Dentaldepot kot prva dentalna trgovina v bivši Jugoslaviji.

Kot matica specialne dentalne trgovine je tvrdka tako močno razširila svoj delokrog, da je imela odjemalce v vsej državi ter dobavitelje v vseh svetovnih strokovnih središčih in da je zaslavela kot največja in najpopolnejša tvrdka za vse zdravniške in tehnične dentalne potrebščine. V začetku leta 1933. jo je prevzel g. Karel Golob, ki je prej vodil njeno podružnico v Zagrebu. Po zaslugi njegove velike delavnosti in strokovne sposobnosti se je tvrdka še bolj razvila, samo po sebi se pa razume, da Dentaldepot ne bi doživel takšnega razmaha, če ne bi slovel tudi po svoji solid-

nosti in če ne bi imel poleg veččega in iniciativnega vodstva tudi visoko kvalificiranega nameščentstva.

Kakor je Dentaldepot zalagal z najboljšim materialom in izdelki od leta do leta širši krog zobozdravnikov, dentistov in tehnikov,

tako je vedno na razpolago tudi s strokovnimi nasveti in informacijami. Tudi zdaj med vojno ima iz najboljših dosegljivih virov potrebščine moderne higienične zobne ordinacije, po vojni pa bo svoje zaloge izpopolnil tako, da bo v vsakem oziru zadovoljil svoje odjemalce. Pred petindvajsetimi leti v težkih razmerah ustanovljena tvrdka ima vse pogoje za še večji razvoj in pomen v bodočnosti, njeno dosedanje udejstvovanje pa zasluži častno priznanje, ki je zaslužno tudi zaradi tega, ker je tvrdka že od nekdanj zavzeta za socialne potrebe in stremljenja ter za stanovski pokret in njegovo glasilo.

Gostilničarski vestnik

Razdelitev ostanka živil

Gostilničarska nabavljalna druga bo razdeljevala ostank živil za mesec junij v petek dne 30. t. m. in v soboto dne 1. julija do zaključno 12. ure.

Živila morate dvigniti do tega roka, ker sicer brezpogojno zapadejo.

Buffeti, ki izdajajo mrzla jedila prehodnim gostom, dobe dne 30. t. m. in 1. julija pri Gostilničarski nabavljalni zadruzi kis.

Kis morajo dvigniti najkasneje v soboto dne 1. julija.

Nabavne knjižice predložite za drugi takoj.

Sindikata gostinskih podjetnikov.

Opozorilo davčne uprave

Delniške družbe (razen zavarovalnih), družbe z o. z. in vsa podjetja, ki so zavezana voditi poslovne knjige (knjižiči v smislu čl. 53 a zak. o neposrednih davkih) morajo po določilih t. p. 37 taksnega zakona prijaviti davčni upravi v roku od 1. do 15. julija vsakega leta seznam odprtih ali tekočih računov v minulem polletju.

Taksa znaša 12 lir na vsak odprt ali tekoči račun ter se nalepi na en izvod seznama, ki se vloga v dvojnuku.

Opustitev prijave v navedenem roku se kaznuje poleg plačila redne takse še s kaznijo v višini trikratnega zneska redne takse.

Družbe oz. podjetja, ki v minulem polletju niso imela odprtih ali tekočih računov, so dolžna predložiti prijavo, ki pa ni zavezana taksi. Če te prijave ne predložijo, se kaznujejo z globo 190 lir.

Davčna uprava opozarja, da so vlaganju prijav navezane vse delniške družbe in družbe z o. z., ki do 1. jan. 1944 še niso bile izbrisane ozir. so se v tem letu vpisale v trgovinski register.

Denarništvo in zavarovalstvo

Beograjska Jugobanka, naslednica Jugoslovenske banke in beograjske podružnice Hrvatske deželne banke, bo v kratkem zaradi velikega dviga svojih poslov zvišala delniško glavnico. Pri Jugobanki, ki je druga največja beograjska nemška banka, sta udeleženi v razmerju 2:1 Dresdner Bank in dunajska Länderbank.

Za finansiranje povojnih del, ki naj preprečijo brezposelnost, je najelo mesto Kodanj posojilo 35 milijonov danskih kron, ki se bo amortiziralo v 30 letih.

Sviciarski narodni dohodek se je v prvih štirih vojnih letih dvignil od 8,2 na 8,7 milijarde šv. frankov. Če pa se upošteva dvig cen, je narodni dohodek do leta 1940 efektivno padel za 4, do leta 1941 pa za 15 odstotkov.

Gospodarske vesti

Nemški državni komisar za cene je dovolil, da se zvišajo produkcijske cene za tobak za 10 odstotkov. Zvišanje cen bodo nosile tobačne tovarne same, da se tobačni izdelki ne bodo podražili.

Državni nadzorni urad za zavarovalništvo v Nemčiji je razširil obvezno

zavarovanje za odvoz lesa na vse nemško ozemlje.

Za uvoz in izvoz blaga iz Italije ne zadostuje več uvozno oziroma izvozno dovoljenje, temveč je treba predložiti tudi izpričevalo o najmnosti, ki ga izda pristojni opolnomočenec.

Blagovna izmenjava med Slovaško in Italijo naj bi se zopet obnovila. Do sklenitve nove trgovinske pogodbe pa bi se razvijale le kompenzacijske kupčije. Pogajanja o dobavi slovaškega lesa v Italijo so se že začela. Gre za kupčije v višini 10 milijonov Ks.

Hrvatsko ministvo za trgovino, obrt in industrijo je prepovedalo zaradi težavnih prehranjevalnih razmer vsako pošiljanje paketov z živili v inozemstvo brez posebnega dovoljenja glavnega ravnateljstva za prehrano.

Hrvatska trgovinska delegacija je odpotovala v Svico, kjer se bo pogajala zaradi nove trgovinske pogodbe. 10.000 plugov je prišlo te dni iz Nemčije za Hrvatsko.

Madžarski izvoz se ni mogel v januarju ohraniti na isti višini ko prejšnji mesec. Dočim je uvoz nazadovol po vrednosti le od 94,9 na 87,8 milijona pengő, je padel izvoz od 172,5 na 128,5 milijona pengő. Zato je nazadovol tudi izvozni presežek od 77,6 na 40,7 milijona pengő.

Slovaška industrija je izdala v zadnjih petih letih večko 500 milijonov Ks za zboljšanje delovnih obratov in delavskih hiš.

Zaradi vojnih dogodkov so se v Romuniji lesne kupčije zelo povečale, da so se skladišča izpraznila. Kljub povečani potrebi pa se strogo pazi na to, da se cene ne zvišajo. Zaradi vpoklicev pod orožje v romunskem lesnem gospodarstvu zelo primanjkuje delovnih sil.

Turško gospodarsko ministvo je izdelalo načrt za drugo petletko, po kateri naj se izvede industrializacija dežele. Zaradi vojne se prva petletka ni popolnoma posrečila.

Svica ima 17 papirne s predvojno proizvodnjo približno 110.000 ton. S tem se je mogla kriti večina domače potrebe. V vojni se je posrečilo švicarskim papirnicam, da so po prenehanju uvoza papirja iz inozemstva z večjimi sečnjami zvišale proizvodnjo na 130.000 ton.

Svedska živilska komisija je dovolila zaradi velikih zalog svinjskega mesa prosto prodajo konzerv s svinjskim mesom.

Prošnji angleških izvoznikov in brazilskih uvoznikov, da bi se zboljšale ladijske zveze med Anglijo in Brazilijo, ni mogla angleška vlada ustreči, ker primanjkuje ladij. Obljubila je samo, da bo vsak mesec določena ena ladja za trgovinski promet z Brazilijo.

Na podlagi pogajanj v Teheranu je Rusija dobavila znatne količine celuloze Združenim državam Sev. Amerike.

Pred vojno so porabile USA 290.000 ton volne, od katerih so morale uvoziti samo 7000 ton. Zaradi vojne pa je potrebna volne tako narasla, da so morale Združene države uvoziti leta 1942 250.000, leta 1943 pa celo 300.000 ton volne.

Josip Olup ml.

konfekcija
manufaktura

Ljubljana

Za sončenje in proti
sončnim opeklinam

„Tschamba Fil“

Drogerija Gregorič
Ljubljana, Prešernova ul.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik in urar
Ljubljana, Stritarjeva ulica 6 — Tel. 44-88
(pri trimostovju)

Mineralna olja, nafta derivati,
kemični in mineralni proizvodi

stalno na zalogi

Petronafta A. Hmelak

Pinter & Lenard

LJUBLJANA
Dalmatinova ulica

J. J. NAGLAS

TOVARNA POHIŠTVA
LJUBLJANA